

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 20:01

Søren Espersen (DF):

Men det er jo også sådan noget hypotetisk. Der vil jo aldrig komme en lignende situation. Det er altid nye situationer, der opstår. Jeg har også tidligere henvist til bombardementet af Beograd i 1999, som jo blev til på baggrund af sikre informationer om, at der var massegrave i Kosovo, og at man var ved at fylde dem op med mennesker. Det passede jo heller ikke. Der reagerede man på baggrund af nogle ting, som man var overbevist om. Så der vil aldrig komme en lignende situation. Jeg er sikker på, at de vestlige efterretningstjenester – eller det håber jeg i hvert fald – har lært af det her. Det har regeringen og vi andre selvfølgelig også, man lærer jo forhabentlig altid af det, man har været igennem, men til det, at hr. Høgni Hoydal sådan forestiller sig, at præcis den samme situation vil dukke op igen, vil jeg sige, at det gør den ikke.

Kl. 20:02

Formanden:

Tak til hr. Søren Espersen. Der er ikke flere, der har ønsket korte bemærkninger. Og så er det hr. Steen Gade som ordfører.

Kl. 20:02

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Jeg tager ordet i dag på SF's vegne, fordi hr. Villy Søvndal, som ellers er medforslagsstiller på forslaget, ikke kan være til stede.

Når vi er medforslagsstillere på det her forslag, og når vi er det igen, kan jeg gentage det, som hr. Mogens Lykketoft sagde: Det er, fordi det her ikke skal blive glemt; der skal laves en sådan undersøgelse.

Men så kan man jo sige, som fru Inger Støjberg sagde, at det jo bare er, fordi hovedgrunden er politisk uenighed. Nej, det er det faktisk ikke. Det er vel en af de allerstørste beslutninger, der er taget i Danmark, og den blev taget med et spinkelt flertal imod traditionen. Vi har en regering og et flertal, som siger nej til at undersøge, hvordan den beslutning blev truffet, og hvad der lå bag. De siger nej i en situation, hvor vi ved, at den krig blev startet på et falsk grundlag, og hvor de implicerede i USA har sagt, at det, de sagde, var falsk.

Det er altså ikke bare noget pjat, og det er ikke bare, fordi man er politisk uenig. Det er

simpelt hen, fordi et samfund, der tager sig selv alvorligt, et parlament, der tager sig selv alvorligt, må undersøge sådan et forløb. Og der kan man godt blive flov på Danmarks vegne over, at det ikke rigtig sker. Vi er jo ikke nær så langt i selvransagelse som et USA, som et England. Og det handler sådan set ikke bare om at få de ansvarlige ned med nakken og den slags ting: Alttså, en Bush har betalt, en Blair har betalt, men en Fogh har ikke betalt. Det er egentlig ikke det, der driver værket, når jeg siger noget her i dag. Men det er det, at et samfund må få det analyseret, når ting går så gruelig galt i beslutningsprocessen. Man kan ikke bare sidde og sige, at det bare er noget uenighed. Det er det ikke.

Jeg synes også, det er en vigtig – ikke den vigtigste – ting at finde ud af, hvordan det kunne lade sig gøre, at Danmark prioriterede sine europæiske samarbejdspartnere helt ned og i stedet for bare fulgte USA. Det er også et vigtigt lille hjørne at finde ud af, hvordan det kunne ske, hvilke overvejelser der var. Og det er – blandt mange andre vigtige elementer – derfor, at det er vigtigt, at det bliver en ordentlig undersøgelse, hvor man udtaler sig under ansvar, og hvor der er en dommer i spidsen for det.

Så har jeg to bemærkninger om selve beslutningen. Der var vel to afgørende diskussioner, hvoraf den ene var, at Al-Qaeda var i Irak, og den anden var, at Saddam Hussein havde masseødelæggelsesvåben. Jeg sad ikke i Folketinget på det tidspunkt, men fulgte det nøje. Man behøver ikke at tro på det, men jeg var faktisk også i tvivl i lang tid. Jeg tror da, at der var mange, der var i tvivl. Var der nu masseødelæggelsesvåben, eller var der ikke? Det, der slog hovedet på sømmet for mig helt privat – det behøver jeg måske ikke underholde med – var faktisk spørgsmålet: Hvorfor giver man ikke Hans Blix chancen? Hvad er det, der gør, at man siger nej til den mand, der kommer og beder om at måtte tage en runde mere? Det vil jeg gerne vide. Hvilke overvejelser var der i Statsministeriet, i Udenrigsministeriet?

Den anden diskussion var, at Al-Qaeda var i Irak. Så tænkte jeg derhjemme: Hvordan skulle Saddam Hussein, hvis historie jeg kender, og hvis Baathpartis historie jeg kender, være allieret med dem? Jo, meget kunne ske, men sandsynligheden var lille. Så selv når man går ned i substansen, kan man sige, at det ikke var så oplagt, som det bliver sagt af hr. Søren Espersen og andre i dag.